

O que acontece en Palestina: consecuencias de 100 anos de colonialismo

Carlos González García

Dende o 7 de outubro de 2023 asistimos aos acontecementos de Palestina e a impunidade de Israel na súa salvaxe resposta ao ataque perpetrado por Hamás. Porén, episodios como este levan ocorrendo xa máis de 100 anos. Primeiro, coa chegada masiva de inmigrantes xudeus europeos a Palestina e a persecución sistemática da poboación árabe indíxena; logo co establecemento do Estado de Israel e a expulsión dos palestinos nunha limpeza étnica. Posteriormente coa colonización dos territorios adxudicados do Estado Palestino. Durante todo este tempo Israel foi protagonista e participante en máis de cinco guerras das cales comezou catro delas en 1948, 1956, 1967 e 1982, sen mencionar todas as operacións en Gaza. Pese a toda esta bagaxe, moitos medios occidentais presentaban o ataque de Hamás do 7 de outubro como un acto “sen provocación previa ou causa xustificada”. Non é raro, pois, que a cuestión palestina sexa actualmente o motor que galvaniza a rabia de boa parte do mundo árabe e musulmán. Amer Zahr, cómico, activista e profesor de dereito internacional estadounidense-palestino, resumíao bastante ben días despois: “75 anos de limpeza étnica, 15 anos de bloqueio (Gaza). Confiscación das terras palestina, persecucións, profanación dos lugares sagrados palestinos, redadas diarias nos fogares e humillación constante dun pobo enteiro. Nada do que aconteceu este día (7 de outubro) foi sen provocación”. E é que, aínda que Israel intente xustificar as masacres en Gaza como “defensa propia”, o certo é que unha informada lectura histórica do conflito desminte tales argumentos. Especialmente se analizamos o conflito en clave colonial. Pois o que vivimos actualmente é unha colonización moi parecida á que os europeos levaron a cabo no norte de América, Australia ou Nova Zelandia exterminando a case a totalidade da poboación indíxena para crear os seus propios estados.

Dende a nosa perspectiva occidental caemos na trampa de presentar a cuestión Palestina como un conflito árabe-israelí no que os palestinos forman parte dunha masa árabe. Unha narrativa que deixa de lado a principal causa do conflito, o sufrimento e desposesión que un conxunto de máis de 5 millóns palestinos levan soportando dende finais do século XIX. E aínda peor, dende unha superioridade moral eurocéntrica preséntanse argumentos para a defensa de Israel, sobre todo dende as dereitas europeas, como que Israel é a

única democracia de Oriente Medio, que o conflito é unha guerra entre dous bandos que se sitúan ao mesmo nivel ou que calquera crítica a Israel débese ao antisemitismo. Porén, baixo a lupa da historia colonial estas afirmacións desfanse en meras falacias. Fagamos, pois, un exercicio de memoria para contextualizar os sucesos actuais.

As orixes dacolización de Palestina

A orixe da colonización comeza co nacemento dunha idea en Europa, o sionismo. O creador deste movemento foi o intelectual xudeu vienés Theodor Herzl, quen na súa obra *O Estado Xudeu* (1896), defendía a creación dun Estado-nación para os xudeus no territorio de Palestina baseándose nas supostas orixes míticas do reino de Xudea recollidos nos textos sagrados. Isto non ten nada de innovador, pois todos os movementos nacionalistas do século XIX recorreron as tradicións adaptando ou inventando mitos como a descendencia racial ou un destino relixioso. Herzl construíu o seu proxecto nacionalista arredor da idea da existencia do reino de Israel bíblico mesturando ese fanatismo relixioso redentista co nacionalismo contemporáneo que sostíña que cada pobo debía ter o seu propio Estado.

Os sionistas que sucederon a Herzl, como Chaim Weizmann, primeiro presidente de Israel, ou Vladimir Jabotinsky, quen cambiaría o seu nome ruso por un hebreo, Zeev, decatáronse do potencial colonizador que tiña esta idea. Na súa concepción, Palestina era unha terra deshabitada preparada para ser modernizada e o sionismo era o movemento que faría “floreecer o deserto” e se encargaría de levar a civilización aos árabes. É neste punto no que as ideas coloniais europeas se fusionaron co sionismo. Os líderes tiñan presente que a coexistencia dos dous pobos, xudeus europeos e musulmáns, no mesmo territorio en termos igualitarios non sería posible así como non o era o *status* entre colono e colonizado, oprimido e opresor.

O propio Theodor Herzl escribía en 1902 unha carta a Cecil Rhodes, magnate británico e o maior promotor do colonialismo británico no sur de África, na que pedía o seu apoio para levar a cabo a colonización de Palestina deixando moi claro isto: “*diríxome a vostede (...) Porque é un asunto colonial*”. De forma xa máis contundente Zeev Jabotinsky,

pai intelectual da dereita sionista e autor de cabeceira do actual primeiro ministro Benjamin Netanyahu, escribía en 1925: “O sionismo é unha aventura colonial e, polo tanto, debe defender a loita armada”. Así nacía unha ideoloxía na que os árabes racializados convertíanse no obxectivo a eliminar. David Ben Gurion, quen sería Primeiro Ministro de Israel en 1948 deixábo claro nos seus diarios en 1937 escribindo: “o que queremos é que toda a terra unificada sexa xudía. Para elo, debemos expulsar aos árabes e coller o seu lugar”.

A ocupación efectiva do territorio

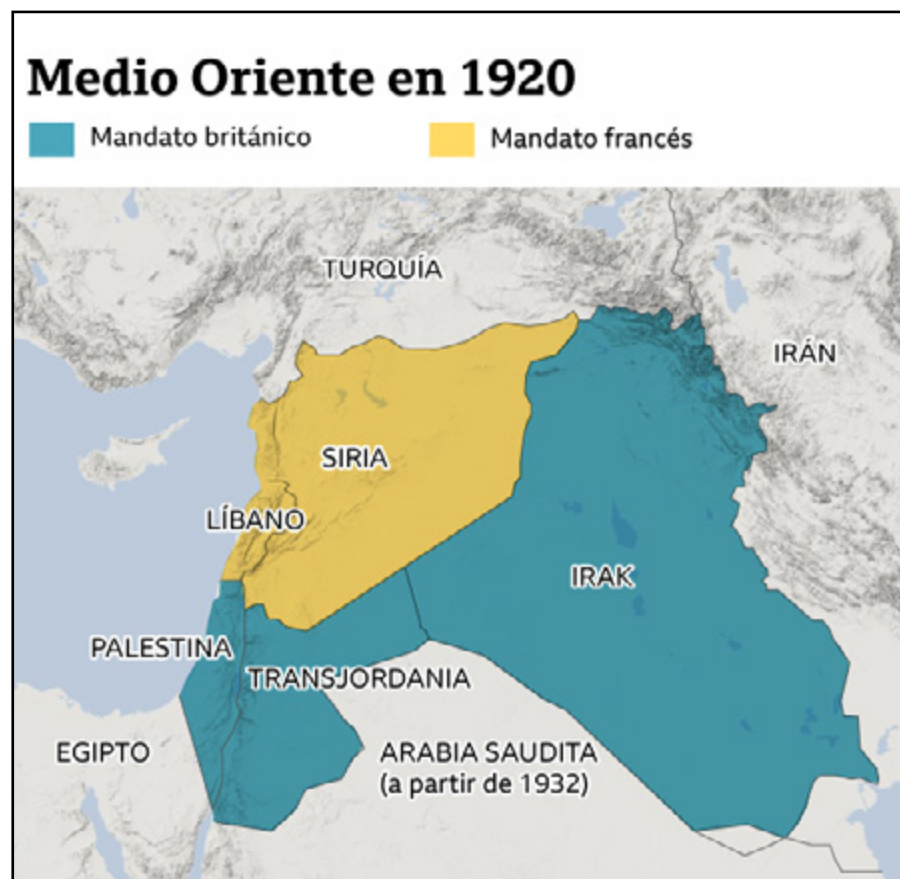
Palestina, como parte do Imperio Otomán, entrou na Primeira Guerra Mundial de parte dos Imperios Centrais converténdose nunha terra na que converxeron diferentes intereses. O primeiro era o dos árabes, quen se levantaron contra o Imperio Otomán, empurrados polas promesas dos británicos de crear un estado árabe unificado. O segundo foi a promesa feita polos británicos ao movemento sionista, mediante a Declaración Balfour en 1917 o goberno británico comprometéase a permitir o establecemento dun fogar xudeu en Palestina. Porén, ningunha destas prevaleceu pois en secreto en 1916: no tratado coñecido como Syke-Picot, Francia e Gran Bretaña acordaron dividirse o Próximo Oriente árabe en zonas de influencia una vez rematada a guerra.

Non houbo nin estado xudeu, nin árabe. Palestina foi integrada no Mandato Británico mentres as potencias coloniais dividían Oriente Medio en novos países que antigamente estiveran unificados ignorando os sentimentos da poboación indíxena. Así, no 1923 os británicos definiron claramente as fronteiras da nova Palestina o que permitiu que se desenvolvese un movemento nacionalista palestino e contribuíu a que o movemento sionista creara un concepto xeograficamente coherente de Israel. Durante estes anos a inmigración xudía aumentou acrecentando o conflito entre os colonos e indíxenas, especialmente no ámbito rural onde a poboación palestina viuse desprazada perdendo as súas terras debido as compras masivas efectuadas polos colonos sionistas.

Mentres tanto, o movemento sionista creaba grupos de presión que tentaban converter a Declaración Balfour nun documento vinculante baixo a dirección de David Ben Gurion, líder do movemento dende 1929. O conflito entre colonos e a poboación indíxena acadou un carácter máis violento en tanto en canto empeoraban as condicións de vida do campesiñado palestino. Eran empurrados cara unha situación desesperada, coas súas formas de vida tradicionais desfeitas e obrigados a migrar cara as cidades controladas polos británicos e os colonos xudeus. A frustración e impotencia estalou en 1936 en forma de revolta

masiva campesiña que se estendeu por todo o Mandato e que protestaba contra a política pro-sionista de Gran Bretaña. O movemento foi reprimido con brutalidade polos británicos apoiados polos xudeus.

Despois da revolta, os británicos intentaron poñer freo a inmigración xudía cara Palestina, pero a estas alturas o movemento sionista xa estaba consolidado e non necesitaba o apoio británico. O sionismo promoveu a formación de organizacións paramilitares como a Haganá e o Irgún, que serían a base das actuais Forzas de Defensa de Israel, que recorreron á loita armada contra os palestinos e os británicos. Cando a 2ª Guerra Mundial rematou, a situación internacional era favorable aos sionistas debido a dous factores. O primeiro, unha opinión pública favorable por mor do Holocausto na sociedade internacional; o segundo a anunciada desintegración dos imperios coloniais. Tendo en conta a situación, os líderes

División dos territorios do Oriente Medio entre Francia e Gran Bretaña tras a 1ª Guerra Mundial segundo o acordado no tratado Sykes-Picot. Fonte: Historia de los árabes por Albert Hourani

sionistas preparáronse para a eventual toma de Palestina mediante a forza presionando aos británicos e comezaron negociacións co rei Abdullah de Xordania nas que se falaba de repartir o territorio de Palestina.

A destrución de Palestina

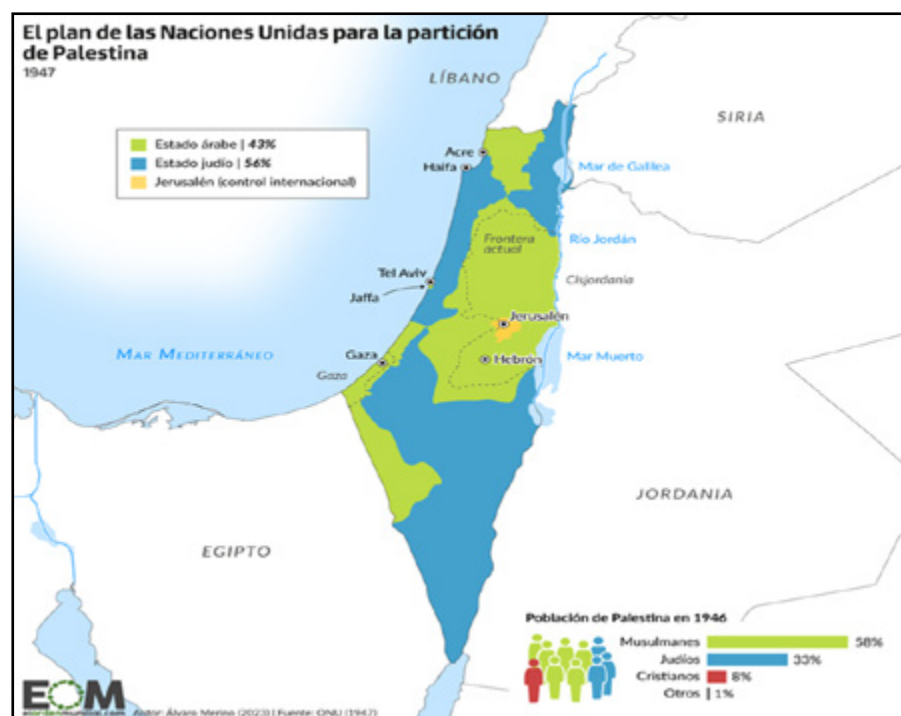
Comezaba así unha nova fase na colonización, consistente na creación dunha entidade política, o Estado de Israel, ao mesmo tempo que efectuaba a destrución da memoria colectiva e da identidade dos palestinos. En febreiro de 1947 Gran Bretaña confiou as recién creadas Nacións Unidas a resolución do problema de Palestina, que pese a total oposición da Liga Árabe e dos palestinos propuxo a creación de dous Estados. É importante resaltar a inxustiza que esta decisión representaba para os palestinos, tanto cristiáns como musulmáns, pois na realidade supoñía resolver un problema de racismo e persecucións xerados en Europa ofrecendo unha terra allea a estes eventos. É dicir, xamais se pensou en utilizar terra europea para resolver un problema creado polos europeos.

O Plan de Partición, sen o apoio dos palestinos nin dos árabes, era pois a crónica dunha catástrofe anunciada. O mesmo día de 1949 no que os británicos se retiraban de Palestina, o movemento sionista declarou a existencia do Estado de Israel dando comezo a unha guerra cos países veciños árabes. Na primeira guerra árabe-israelí, como se coñeceu, estaban en xogo intereses estratéxicos dos países veciños. Xordania quería anexionarse o territorio da

Cisjordania seguindo o acordo táctico entre o rei xordano e o movemento sionista e Exipto anexionou Gaza.

Os verdadeiros protagonistas da guerra foron esquecidos. Como o historiador israelí Ilan Pappé demostrou que Israel preparou con minuciosidade a “limpeza étnica” de todo o territorio asignado ao nacente estado xudeu. Mentres as negociacións pola partición se levaban a cabo, funcionarios sionistas avaliaban as aldeas palestinas situadas dentro do territorio adxudicado a Israel. Consequiron reunir gran cantidade de información que logo foi utilizada durante a guerra entre maio de 1948 e xaneiro de 1949 para eliminar os pobos palestinos e substituílos por asentamentos xudeus nalgúns casos e noutros simplemente borrarlos do mapa. A guerra foi a distracción necesaria para levar a cabo as operacións de limpeza étnica nas que se expulsou a millóns de palestinos e palestinas dos seus fogares e que acabaron vivindo en campos de refuxiados situados nos países veciños árabes.

Para facernos unha idea da magnitude da catástrofe máis dunha terceira parte da poboación palestina indíxena, a cal aínda hoxe en día representa o maior continxente de refuxiados e refuxiadas do mundo. Sen dúbida, o verdadeiro problema que impide calquera tipo de avance nos intento por acadar a paz. Aproximadamente un millón de palestinos e palestinas convertidos en refuxiados vivindo nas fronteiras entre Xordania, Líbano e Siria en campos nos que a única axuda económica proviña das Nacións Unidas, quen hoxe en día segue a ser o principal provedor de recursos e traballo dos máis de dous millóns de palestinos que viven no exilio. Israel xamais recoñeceu o dereito de todas estas persoas a volver aos seus fogares.

Plan inicial de partición en dous Estados proposto polas Nacións Unidas.
Fonte <https://elordenmundial.com/>

Palestina nunca chegou a existir e a maior parte dos palestinos quedaron vivindo baixo tres réximes diferentes. O primeiro continxente vivindo nos territorios ocupados por Israel nos que pasaron a ser cidadáns de segunda categoría e man de obra barata. O segundo grupo vivindo na Franxa de Gaza, baixo control exipcio ata 1967; e o terceiro vivindo na Cisjordania, baixo control de Xordania. Entón, o resultado non foi a creación de dous Estados, senón a destrución de Palestina como entidade política e o intento de facela desaparecer inclusive da memoria colectiva recorrendo a manipulación histórica.

A vitoria israelí sobre os estados árabes foi mitificada no sistema educativo e a historiografía sionista narrábase como a loita heroica duns poucos xudeus contra hordas árabes sedentas de sangue e insistindo en que todos os palestinos refuxiados marcharon “voluntariamente” das súas terras e fogares debido ás ordes dos líderes árabes. Pola contra, na memoria colectiva dos palestinos, o conflito pasou a ser referido co nome de Nakba (catástrofe en árabe). Así construíuse unha identidade nacional a través do sentido da patria perdida e do desexo ao retorno dos refuxiados. As verbas do poeta nacional palestino Mahmoud

Darwish no seu poema Carta de Identidade: “escribe que son árabe: que roubaches as viñas do meu avó e unha terra que araba (...) que só nos déixaches estas rochas...”

Da resistencia á colonización

A presenza masiva de refuxiados palestinos por todo Oriente Medio converteu a cuestión Palestina nun problema con implicacións rexionais a partir de mediados dos 50 e nos 60. As actitudes dos países de acollida foron diferentes, pero en todos os casos, a súa existencia alteraba o fráxil equilibrio xeopolítico da rexión. Calquera pobo colonizado ten dereito a defenderse e iso foi o que intentaron facer os palestinos a partir de mediados dos 50. Isto favoreceu que a causa Palestina adquirise un papel protagonista na política internacional converténdose no centro do nacionalismo árabe que se relacionaba co internacionalismo terceiro-mundista e a defensa dos movementos anticoloniais de inspiración marxista-leninista.

A primeira actividade guerrilleira dos palestinos xurdiu a finais dos anos 50 de mans de militantes que proviñan dos campos de refuxiados e se inspiraban nas loitas anticoloniais de Vietnam e no éxito da revolución cubana. Foron popularmente coñecidos como Fedayíns (persoa disposta a sacrificarse por un ideal). Destes cadros xurdiu o primeiro partido político representante dunha maioría palestina en 1958, al-Fatah, que sería o núcleo da posterior Organización para a Liberación de Palestina (OLP, 1964), dirixida por Yassir Arafat e que agrupou a todos os partidos palestinos que resistían a ocupación de Israel.

O crecemento do poder da OLP e a súa orientación marxista leninista, que lle granxeou o apoio da URSS e China dentro do marco da Guerra Fría, disparou as

Yassir Arafat pronunciando o discurso ante a Asemblea Xeral das Nacións Unidas o mércores 13 de novembro de 1974 no que abría a posibilidade de negociacións pacíficas para rematar o conflito. Foto extraída de <https://www.alai.info/yasser-arafat-no-dejen-que-caiga-de-mi-mano-el-ramo-de-olivo/>

tensións rexionais orixinando unha serie de guerras entre os países árabes de ideoloxía socialista, liderados por Exipto, e Israel, apoiado incondicionalmente por EEUU. A primeira foi a Guerra do canal de Suez (1956) na que Israel, en asociación con Francia e Gran Bretaña, invadiu Exipto para preservar os seus intereses neocoloniais. A segunda foi a Guerra dos Seis Días (1967) na que Israel lanzou un ataque sorpresa que esnaquizou en menos dunha semana a todos os seus veciños árabes ocupando varios territorios, entre eles a Franxa de Gaza e Cisjordania. A partir de 1967 calquera negociación de paz resultou infrutuosa debido a que Israel sempre rexeitou recoñecer a Palestina como un estado ou involucrar os palestinos en calquera negociación de paz. A primeira ministra israelí do partido laborista, Golda Meir, a principios dos 70 deixaba claro que “non existía iso que chamaban pobo palestino, e que polo tanto só podía haber un interlocutor válido nas negociacións relativas as áreas ocupadas, o reino de Xordania”.

A ocupación dos territorios e a idea do Gran Israel

A Guerra dos Seis Días marcou un punto de inflexión na situación de Palestina. A partir deste momento pode empezar o que denominamos como unha fase moito máis agresiva da colonización que se caracterizou pola ocupación militar de todos os territorios palestinos e de parte dos territorios dos seus veciños árabes con Israel negando o dereito de Palestina a existir como Estado e convertida en potencia rexional indiscutible. Na guerra do 67 ocupou os territorios palestinos de Gaza e Cisjordania, os Altos do Golán de Siria e a Península do Sinaí exipcia. Neste novo contexto os esforzos da resistencia palestina concentráronse na liberación dos territorios ocupados.

Ao mesmo tempo os problemas sociais e a presión sobre a masa de refuxiados acrecentouse. Varios estados árabes vían a OLP e a súa ideoloxía revolucionaria como unha ameaza directa interna debido a súa popularidade. Xordania intentou desarmar a OLP o que desencadeou unha guerra de baixa intensidade nos campos de refuxiados que ameazou en converterse nun conflito interárabe cando Siria invadiu o norte de Xordania en solidariedade cos palestinos. O conflito evitouse no último momento gracias a intervención do presidente exipcio, Gamal Abdel Nasser, pero a cambio a OLP tivo que trasladar as súas instalacións ao Líbano.

Por outra banda, a partir de mediados dos 70 produciuse un cambio na propia percepción de Israel e da natureza do sionismo que foi gravitando cara elementos da dereita revisionista con ideas expansionistas comezando a falar da Idea do Gran Israel, que debía ocupar territorios árabes. Tal vez o político Ariel Sharon fora a cara máis visible deste novo ideario que sostíña que Israel debía abarcar os antigos reinos de Xudea, Samaria e Aza (é dicir os actuais territorios de Cisjordania). O cambio de tendencia culminou coa chegada do partido de dereitas Likud ao poder en 1977 (actual partido no goberno) que comezou a apoiar abertamente a creación de asentamentos coloniais nos territorios ocupados de Cisjordania e Gaza.

O extremismo israelí contrastaba, porén, co pragmatismo da OLP, que a partir de 1974 abría a posibilidade de dividir Palestina en dous estados, o que lle valía o recoñecemento internacional como lexítimo representante do pobo palestino. Inseguros por este recoñecemento internacional, Israel lanzou unha invasión sobre o Líbano que durou dende o 6 de xuño de 1982 ata o 22 de xuño de 1985, denominada eufemisticamente “Paz para Galilea”, co fin de obrigar a OLP a evacuar a súa sede. A invasión non foi máis cunha guerra lanzada por Israel contra os campos de refuxiados do Líbano nos que a OLP acumulaba a maior parte dos seus simpatizantes.

Novas formas de dominación

A situación desesperada da presión dos novos asentamentos coloniais explica o levantamento masivo de palestinos que comezou en decembro de 1987 nos campos de refuxiados de Gaza que acollían por aquel entón arredor de 850.000 refuxiados. Para facerse unha idea en véspera do levantamento o 35% desta poboación estaba desempregada e unha familia media de cinco persoas tiña que vivir nunha habitación cun retrete no exterior. O alzamento, coñecido como Intifada,

produciuse espontaneamente e carecía de dirección política. Estendeuse cara Israel co levantamento da minoría palestina que habitaba o estado xudeu. Israel respondeu reprimindo os manifestantes, o que custou máis de 3000 vidas palestinas e 120 israelís, en episodios de violencia que duraron ata 1991 cando o exercito israelí comezou a recorrer a imposición nas aldeas de cortes na auga e electricidade así como a prohibición de traballar, métodos que seguen sendo usados para o control de Gaza na actualidade.

A Intifada non rematou en 1991 cando os líderes israelís, empuxados polo cambio na imaxe no exterior de Israel e a presión interna dos levantamentos, decidiron abrir negociacións coa OLP patrocinados polos EEUU. Estas culminaron nos Acordos de Madrid nos que a cambio de que a OLP chamara á desmobilización, Israel comprometéase a abrir un proceso de paz que remataría no recoñecemento da OLP. Esas negociacións remataron coa firma dos Acordos de Oslo en 1993 e que foron presentados como unha solución definitiva ao conflito polos EEUU e Israel cando na práctica servían para lexitimar a ocupación israelí e non se recoñecía a existencia de Palestina.

Os acordos supuxeron o recoñecemento da OLP por parte de Israel e a cesión dos territorios ocupados en Cisjordania e Gaza á Autoridade Palestina, un órgano de goberno palestino liderado pola OLP. Porén, e este é o punto clave, os acordos establecían a cesión dos territorios por parte de Israel en calidade de autonomía. Os territorios clasificábanse en áreas tipo A, as que contiñan asentamentos de colonos xudeus e quedaban baixo soberanía directa de Israel, as áreas B e C, que eran administradas pola Autoridade Palestina en todos os aspectos menos no referente a seguridade, que quedaba baixo o control israelí. Así pois, na práctica as funcións da Autoridade Palestina limitábanse a xestión da vida diaria e en apoiar a represión israelí ao mesmo tempo que Israel seguía controlando os territorios.

Polo tanto, os acordos de Oslo asumían como punto de partida para a paz a retirada israelí dos territorios ocupados no 1967, como se a causa do conflito fose esa. Os negociadores israelís negáronse en todo intre a tratar os dous problemas reais da cuestión palestina que reclamaba a OLP. É dicir, o recoñecemento da existencia do Estado Palestino e da súa soberanía e a garantía a volta aos seus fogares dos refuxiados. Visto en retrospectiva, os acordos que eran presentados como un “proceso de paz”, nunca deberon ser firmados pola OLP ao non ser máis cunha “paz americana” imposta.

A división da resistencia palestina

É nas consecuencias dos Acordos de Oslo onde temos que buscar as causas da actual división da resistencia palestina. A altura de 1996 o proceso de paz era rexeitado pola práctica totalidade dos palestinos visto como unha forma de colonialismo indirecto equiparable aos antigos protectorados británicos nos que os amos coloniais utilizaban as elites indíxenas para dominar o territorio no seu nome abaratando así os custes do control e represión da colonia. A OLP (agora Autoridade Palestina) perdeu progresivamente a súa lexitimidade converténdose a ollos de moitos palestinos nun aliado israelí. Isto propiciou o xurdimento dun novo tipo de resistencia cunha orientación social moito máis relixiosa e conservadora. Moitos dos antigos militantes palestinos revolucionarios (maoístas, marxista ou leninistas) pasáronse ao islamismo. Así, en 1996 a OLP logra a maioría nas primeiras eleccións democráticas nos territorios administrados por ela. Pero isto era tan só un espellismo que ocultaba o fanatismo relixioso que fermentaba en ambas sociedades, palestina e israelí (un bo aviso foi o asasinato do Primeiro Ministro israelí Yithzak Rabin por parte dun fanático xudeu como represalia por firmar os acordos).

O partido que máis apoios gañou rexeitando o proceso de paz de Oslo e negándose a abandonar a loita armada foi Hamás (siglas que en árabe significan Movemento de Resistencia Islámica). O partido, fundado en 1987 durante a Intifada, acabou formando o chamado “eixo da resistencia” con partidos islamistas afíns da rexión que tamén rexeitaban a Israel, como o partido e grupo armado islámico libanés Hezbollah, quen gañou popularidade na resistencia que ofreceu ás tropas israelís durante a invasión do Líbano no 1982. Grazas a isto pódese apreciar como dende os anos 90 vénse producindo un cambio de tendencia na orientación política da resistencia árabe a Israel, a cal pasou de ter un carácter revolucionario e

socialista a estar sustentada na tradición, a relixión e o conservadurismo impulsando formas máis extremas de actividade de violencia como o uso das bombas humanas. Ademais, nu xiro sorprendente dos acontecementos, o financiamento principal destes novos grupos como Hamás ou a Yihad Islámica proviña de Tel Aviv, que mediante unha estratexia de “divide e vencerás” entendía que o auxe destes partidos beneficiaba ao estado xudeu como por facer de contrapeso a OLP.

O 28 de setembro do 2000 o descontento palestino desembocou nunha Segunda Intifada desencadeada cando o ministro ultradereitista israelí, Ariel Sharon, profanou o espazo sagrado da Mesquita de al-Aqsa de Xerusalén. A diferenza da primeira Intifada, esta segunda foi cooptada polos movementos islámicos mentres que Israel, cego á realidade que el mesmo creara, aproveitaba para confinar a Yásser Arafat nos seus cuarteis dos que nunca volvería saír ata 2004 cando foi trasladado a Francia onde morreu dunha enfermidade misteriosa (posiblemente envelenado polos servizos secretos israelís).

O ascenso de Hamás e a caída da autoridade Palestina

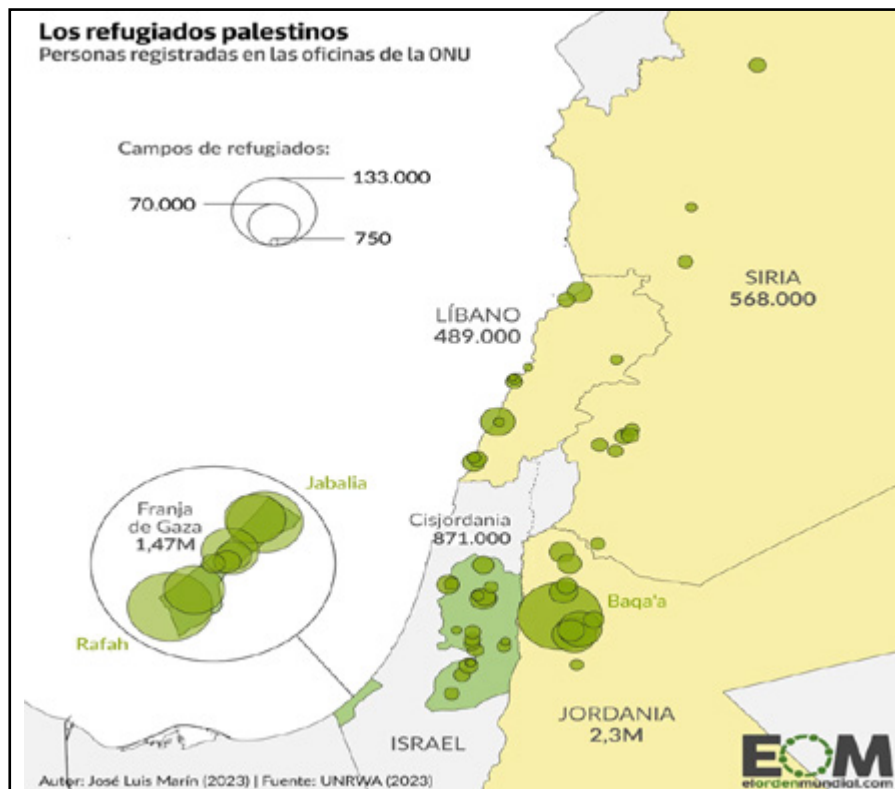
A Intifada rematou en febreiro de 2005 coa retirada israelí de Gaza, que quedaba en teoría baixo o control da Autoridade Palestina mentres que na práctica o ostentaba Hamás. Só para ollos occidentais foi unha sorpresa cando Hamás proclamou a súa vontade de presentarse as eleccións en Gaza, movemento que deu volta aos cálculos israelís. O 25 de xaneiro de 2006 Hamás gañaba as eleccións democraticamente con maioría absoluta na que se negaba a aceptar os Acordos de Oslo. Como resposta a ONU, EEUU e a UE cortaban a axuda humanitaria deixando a poboación de Gaza a mercé da fame e a desesperación unha vez máis.

A tensión política entre Hamás e a OLP incrementouse ata chegar a confrontación aberta con centos de palestinos mortos como consecuencia dos combates. Como resultado, o 14 de xuño de 2007 a OLP foi expulsada de Gaza quedando os territorios palestinos controlados por dous gobernos diferentes, Gaza por Hamás e a Cisjordania pola Autoridade Palestina e controlada de facto por Israel que segue a promover asentamentos xudeus e a expropiación de terras palestinas neses territorios.

A resposta de Israel foi impoñer un bloqueio sobre a Franxa de Gaza que continua ata a actualidade ao tempo que acomete sistematicamente operacións de castigo sobre os gazatíes nas que aplican bombardeos masivos en 2008, 2009, 2012, 2014 e a actual que comezou en outubro do 2023 no, que a maior parte das vítimas eran e son civís. O pretexto que Israel utiliza para estas operacións é que

A imaxe que se converteu no icono da Segunda Intifada. O neno de 14 anos, Faris Odeh, lanzando unha pedra a un tanque das Forzas de Defensa Israelís o 29 de Outubro do 2000. O neno foi asasinado 10 días despois de ser tomada a fotografía. Imaxe extraída de https://en.wikipedia.org/wiki/File:Faris_odeh03a.jpg

Extraído de www.elordenmundial.com con datos da UNRWA.

Gaza constitúe unha “base terrorista decidida a destruír a Israel”. A realidade máis ben é a que como expresou o historiador Ilan Pappé elocuentemente “os palestinos poden escoller dúas opcións: ser internos da prisión ao aire libre en Cisjordania, ou presos de máxima seguridade en Gaza”.

Así foi como chegamos a situación xeopolítica da actualidade. Os partidos islamistas formaron un “eixo da resistencia” composto por Hamás en Gaza, Hezbollah no Líbano e patrocinado por Irán. Israel segue a manter o apoio incondicional das potencias occidentais dirixidas polos EEUU e certos países árabes dispostos a normalizar relacións como Arabia Saudí, Exipto e Marrocos.

As leccións que nos deixa a historia

Os acontecementos que estamos a vivir dende o 7 de outubro, momento no que Hamás rompeu ese infame bloqueio, son tan só continuación do proceso de colonización que se describiu nestas páxinas. Israel, dirixido agora por un goberno ultradereitista e co perfil de maior fanatismo relixiosos da súa historia, está inmerso nunha fuxida cara adiante orientada a total desaparición dos palestinos como pobo e entidade política. A única diferenza con todo o relatado máis arriba é que agora o está facendo de forma aberta.

En Gaza faíno mediante o exterminio directo da poboación, mais en Cisjordania está aproveitando para incrementar a súa política de asentamentos. A limpeza étnica e o xenocidio

son a última fase da creación dun estado colonial. Demostrárono os alemáns, cuxos experimentos cos campos de concentración que logo foron aplicados no Holocausto comezaron na súa colonia de Namibia acabando coas tribos dos herero e nama. Demostrouno a colonización en América do Norte, na que os nativos americanos foron relegados a reservas e a súa cultura case destruída totalmente. Demostrouno o xenocidio dos pobos de Australia e Nova Zelandia. O caso de Israel non é diferente; cambiou a tecnoloxía, pero o fin segue sendo o mesmo, a desaparición dos nativos das terras que se reclaman para forma ese Estado.

Neste intre o máis rechamante é que a maior parte da sociedade israelí mostra o seu apoio incondicional as estas políticas coloniais levadas a cabo polo seu Estado que non fan máis que

agochar os presupostos sionistas que describimos ao comezo do artigo. Así é como, baixo a escusa de estar librando unha guerra contra Hamás, Israel aproveita para obliterar mediante o xenocidio, a limpeza étnica e o apartheid a existencia de Palestina como realidade política, cultural e social. O máis inquietante disto, e tal vez sobre o que nós debemos reflexionar en Europa: calquera persoa, por moi común que sexa, pode verse arrastrada a normalizar estas accións. Seguen en pé, pois, o problema histórico e sociolóxico que tanto nos fascina aos historiadores e que tristemente pode ser extrapolado a este caso; non é difícil comprender que o Holocausto consistiu no asasinato de seis millóns de xudeus, o difícil é comprender como millóns de alemáns correntes puideron ser convencidos de que era un acto necesario. Non esquezamos a Historia, e falemos do que realmente supón a colonización de Palestina.

Bibliografía de referencia

- Baroud, R. e Pappé I. (2022). *Our Vision For Liberation: Engaged Palestinian Leaders and Intellectuals Speak Out*. Clarity Press: Atlanta.
- Choasmky, N. e Pappé I. (2016). *Conversaciones sobre Palestina*. Tlalaparta: México D.F.
- Khalidi, R. (2017). *Palestina. Cien años de colonialismo y resistencia*. Captain Swing: Madrid.
- Pappé, I. (2014). *La limpieza étnica de Palestina*. Crítica: Barcelona.
- (2007). *Historia de la Palestina moderna*. Akal: Madrid
- Said, E. (2001). *Crónicas palestinas. Árabes e israelis ante el nuevo milenio*. Grijalbo Mondari: Barcelona.
- Sing Manfred. (2011). *Brothers in arms: How Palestinian Maoists Turned Jihadists*. De Welts des Islams. Vol. 51, Issue 1. Brill: Leiden.